

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Медичний інститут
Кафедра психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

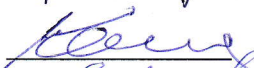

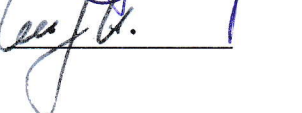
Перший
проректор
Ищенко Н.М.

“ ” _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 053 «Психологія»

Розробник програми		І.М. Хоржевська
Гарант освітньої програми		В.І. Каневський
Завідувач кафедри психології		І.П. Лисенкова
Директор медичного інституту		Г.В. Грищенко
Директор ННІ ППО		Г.Л. Норд
Начальник НМВ		С.І. Шкірчак

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Вступ до спеціальності	
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»	
Спеціальність	053 «Психологія»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Психологія	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	I	
Навчальний рік	2020-2021	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	1-й	1, 2, 3
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5 кредитів / 150годин	
Структура курсу: – лекції – групові заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	30 год	8
	30 год	8
	90 год	134
Відсоток аудиторного навантаження	40 %	11%
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Іспит (1-й семестр) Іспит (3-й триместр)	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: метою курсу «Вступ до спеціальності» є ознайомлення студентів психологічної спеціальності з основними положеннями цієї навчальної дисципліни і професійної діяльності. Зокрема з понятійним апаратом психологічної науки, методологією, найбільш загальними відомостями про історію розвитку психологічної науки; а також дисципліна знайомить зі сферами і галузями, видами діяльності практичного психолога, основними принципами, функціями роботи психолога і професійно-етичними нормами. Майбутні спеціалісти-психологи ознайомлюються з “Етичним кодексом психолога”.

Завданням викладання цієї дисципліни є введення майбутнього спеціаліста у світ психології як наукового знання, так і прикладної спеціальності. Курс знайомить студента із змістом і структурою майбутньої діяльності спеціаліста-випускника.

У результаті вивчення даного курсу „ Вступ до спеціальності ” студенти повинні **знати** історію, основні категорії і поняття психологічної науки, її предмет і методи психологічного дізнання. Психологія відкривається перед студентом і як наукове знання, що створювалося і розвивалося силами вчених-дослідників різних країн і часів, а також як певна сфера діяльності спеціалістів – практичних психологів. Наука і практична психологія – дві тісно переплетені, але разом з тим сфери діяльності, які істотно відрізняються одна від одної. Студенти мають з’ясувати специфіку і взаємозв’язки цих сфер.

Після проведення практичних занять студенти повинні **вміти** застосовувати одержані теоретичні знання, проводити аналіз виниклих психологічних чи життєвих ситуацій з позиції психологічних знань і у подальшому використовувати ці знання для їх вирішення.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНЦІЇ

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК13. Здатність орієнтуватися у постійно змінних умовах соціального середовища та ефективно будувати гармонійні стосунки з оточенням.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
- СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- СК12. Здатність ефективно взаємодіяти за співпрацювати з представниками інших професійних груп.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
- ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефхівців.
- ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
- ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
- ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
- ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
- ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни
Денна форма:

№ з/п	Теми	Лекції	Групові заняття	СРС, в т.ч. індивідуальна
МОДУЛЬ І. Психологія як наукова дисципліна				
Блок 1. Наука психологія				
1.	Психологія. Предмет вивчення психології	2	2	6
2.	Наукова та повсякденна психологія	2	2	7
3.	Місце психології у системі інших наук	2	2	6
4.	Методи психології	2	2	7
5.	Розвиток психологічної науки	2	2	6
6.	Основні психологічні школи	2	2	6
7.	Біхевіоризм та гештальтпсихологія. Психоаналіз або фрейдизм	2	2	6
	Контрольна робота за блоком 1.	1	-	2
Усього – 75 год. Кредитів ECTS – 2,5		15	14	46
МОДУЛЬ ІІ. Психологія як професійна діяльність				
Блок 2. Професія - психологія				
8.	Основні галузі психології.	2	2	4
9.	Практична психологія	2	2	4
10	Паспорт спеціальності. Сфери і види діяльності професійного психолога	2	2	4
11	Продовження теми «Паспорт спеціальності. Сфери і види діяльності професійного психолога»	2	2	4
12	Функції практичного психолога як суб'єкта психологічної роботи	2	2	10
13	Професійно етичні норми. Етичний кодекс психолога	2	2	8
14	Продовження теми «Професійно етичні норми. Етичний кодекс психолога»	2	4	
	Контрольна робота за блоком 2.	1	-	8
Усього – 75 год. Кредитів ECTS – 2,5		15	16	44
Всього за курсом – 150год. Кредитів ECTS – 5		30	30	90

Заочна форма:

№ з/п	Теми	Лекції	Групові заняття	СРС, в т.ч. індивідуальна
МОДУЛЬ І. Психологія як наукова дисципліна				
Блок 1. Наука психологія				
1.	Психологія. Предмет вивчення психології	1	1	16
2.	Наукова та повсякденна психологія	1	1	16
3.	Методи психології	1	1	16
4.	Основні психологічні школи	1	1	19
Усього – 75 год. Кредитів ECTS – 2,5		4	4	67
МОДУЛЬ ІІ. Психологія як професійна діяльність				
Блок 2. Професія - психологія				
1.	Основні галузі психології.	1	1	16
2.	Практична психологія	1	1	16
3.	Паспорт спеціальності.	1	1	16
4.	Сфери і види діяльності професійного психолога	1	1	19
Усього – 75 год. Кредитів ECTS – 2,5		4	4	67
Всього за курсом – 150год. Кредитів ECTS – 5		8	8	134

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1	Тема 1 Психологія. Предмет вивчення психології <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія як наука про психіку і психічні явища. 2. Предмет психології. 3. Походження і значення терміну психологія. Міф про Психею. 4. Психологія – наука про душу. 5. Психологія – наука про психіку. 6. Психологія – наука про свідомість, поведінку. Визначення психіки.
2	Тема 2 Наукова та повсякденна психологія <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукове, повсякденне, художнє і релігійне пізнання. 2. Виникнення науки. 3. Перші експериментальні лабораторії; Вільгельм Вундт, Ланге і Бехтерев.
3	Тема 3 Місце психології у системі інших наук <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика основних груп наук. 2. Зв'язок з гуманітарними науками, особливо галузей психологічного знання, які пов'язані з людською особистістю. 3. Зв'язок психології з природничими науками. 4. Безпосередній зв'язок психології з педагогікою. Видатні українські психологи, педагоги. 5. Психологія і медицина.
4	Тема 4 Методи психології <ol style="list-style-type: none"> 1. Метод – засіб організації діяльності. 2. Загальнонаукові та конкретнонаукові методи. 3. Основні методи психології. Принципи класифікації. 4. Організаційні методи. 5. Емпіричні методи. 6. Методи психологічної корекції: тренінг, аутотренінг, засоби терапевтичного впливу. Методи обробки даних.
5	Тема 5 Розвиток психологічної науки <ol style="list-style-type: none"> 1. Зародження психологічної думки. 2. Античний період – матеріалістичні та ідеалістичні погляди на психіку. 3. Аристотель. Трактат «Про душу». 4. Розвиток психології у 17-19ст. 5. Виокремлення психології у самостійну науку.
6	Тема 6 Основні психологічні школи <ol style="list-style-type: none"> 1. Криза у психологічній науці на початку 20 ст. 2. Гуманістична психологія 3. Когнітивна та генетична психологія
7	Тема 7 Біхевіоризм та гештальтпсихологія. Психоаналіз або фрейдизм

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Біхевіоризм – наука про поведінку 2. Гештальтпсихологія 3. Психоаналіз – наука про несвідоме 4. Необіхевіоризм, неофрейдизм
8	<p>Тема 8 Основні галузі психології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні та практичні галузі. Їх класифікація 2. Прикладні галузі психології 3. Психотерапія
9	<p>Тема 9 Практична психологія</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Практична психологія. Її розвиток. 2. Професія практичного психолога та її особливості в різних сферах суспільної практики 3. Психотехніка, її завдання та функції
10	<p>Тема 10 Паспорт спеціальності. Сфери і види діяльності професійного психолога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Паспорт спеціальності». 2. Сфери діяльності практичного психолога 3. Психолог-дослідник і психолог-практик. 4. Виявлення норми у психології.
11	<p>Тема 11 Продовження теми «Паспорт спеціальності. Сфери і види діяльності професійного психолога»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні види діяльності психологічної служби. 2. Просвітницько-пропагандистська і профілактична робота. 3. Психологічне консультування. 4. Психологічна корекція.
12	<p>Тема 12 Функції практичного психолога як суб'єкта психологічної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікативна функція як особливий вид діяльності 2. Діагностична, дослідницька, інформаційна функції. 3. Конструктивно-проектівна, навчально-методична, експертна. 4. Корекційно-розвиваюча, прогностична функції.
13	<p>Тема 13 Професійно етичні норми. Етичний кодекс психолога.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особистість психолога. 2. Етичний кодекс психолога. 3. Конфіденційність та компетентність у роботі практичного психолога.
14	<p>Тема 14 Продовження теми «Професійно етичні норми. Етичний кодекс психолога»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійно-етичні норми в роботі психолога. 2. Емпатія. Рівні і розвиток.
15	<p>Тема 15 Продовження теми «Професійно етичні норми. Етичний кодекс психолога»</p>

План лекцій (заочної форми навчання):

№	Тема заняття / план
1	Тема 1 Психологія. Предмет вивчення психології 1. Психологія як наука про психіку і психічні явища. 2. Предмет психології. 3. Походження і значення терміну психологія. Міф про Психею. 4. Психологія – наука про душу. 5. Психологія – наука про психіку. 6. Психологія – наука про свідомість, поведінку. Визначення психіки.
2	Тема 2 Наукова та повсякденна психологія 1. Наукове, повсякденне, художнє і релігійне пізнання. 2. Виникнення науки. 3. Перші експериментальні лабораторії; Вільгельм Вундт, Ланге і Бехтерев
3	Тема 3 Методи психології 1. Метод – засіб організації діяльності. 2. Загальнонаукові та конкретнонаукові методи. 3. Основні методи психології. Принципи класифікації. 4. Організаційні методи. 5. Емпіричні методи. 6. Методи психологічної корекції: тренінг, аутотренінг, засоби терапевтичного впливу. Методи обробки даних.
4	Тема 4 Основні психологічні школи 1. Криза у психологічній науці на початку 20 ст. 2. Гуманістична психологія 3. Когнітивна та генетична психологія
5	Тема 5 Основні галузі психології. 1. Теоретичні та практичні галузі. Їх класифікація 2. Прикладні галузі психології 3. Психотерапія
6	Тема 6 Основні галузі психології. 1. Теоретичні та практичні галузі. Їх класифікація 2. Прикладні галузі психології 3. Психотерапія
7	Тема 7 Практична психологія 1. Практична психологія. Її розвиток. 2. Професія практичного психолога та її особливості в різних сферах суспільної практики 3. Психотехніка, її завдання та функції
8	Тема 8 Сфери і види діяльності професійного психолога 5. «Паспорт спеціальності». 6. Сфери діяльності практичного психолога 7. Психолог-дослідник і психолог-практик. 8. Виявлення норми у психології.

4.2. План групових занять денної форми

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1 Психологія. Предмет вивчення психології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія як наука про психіку і психічні явища. 2. Предмет психології. 3. Походження і значення терміну психологія. Міф про Психею. 4. Психологія – наука про душу. 5. Психологія – наука про психіку. 6. Психологія – наука про свідомість, поведінку. Визначення психіки.
2	<p>Тема 2 Наукова та повсякденна психологія</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукове, повсякденне, художнє і релігійне пізнання. 2. Виникнення науки. 3. Перші експериментальні лабораторії; Вільгельм Вундт, Ланге і Бехтерев.
3	<p>Тема 3 Місце психології у системі інших наук</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика основних груп наук. 2. Зв'язок з гуманітарними науками, особливо галузей психологічного знання, які пов'язані з людською особистістю. 3. Зв'язок психології з природничими науками. 4. Безпосередній зв'язок психології з педагогікою. Видатні українські психологи, педагоги. 5. Психологія і медицина.
4	<p>Тема 4 Методи психології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Метод – засіб організації діяльності. 2. Загальнонаукові та конкретнонаукові методи. 3. Основні методи психології. Принципи класифікації. 4. Організаційні методи. 5. Емпіричні методи. 6. Методи психологічної корекції: тренінг, аутотренінг, засоби терапевтичного впливу. Методи обробки даних.
5	<p>Тема 5 Розвиток психологічної науки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зародження психологічної думки. 2. Античний період – матеріалістичні та ідеалістичні погляди на психіку. 3. Аристотель. Трактат «Про душу». 4. Розвиток психології у 17-19ст. 5. Виокремлення психології у самостійну науку.
6	<p>Тема 6 Основні психологічні школи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Криза у психологічній науці на початку 20 ст. 2. Гуманістична психологія 3. Когнітивна та генетична психологія
7	<p>Тема 7 Біхевіоризм та гештальтпсихологія.</p> <p>Психоаналіз або фрейдизм</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біхевіоризм – наука про поведінку

	<ul style="list-style-type: none"> 2. Гештальтпсихологія 3. Психоаналіз – наука про несвідоме 4. Необіхевіоризм, неофрейдизм
8	<p>Тема 8 Основні галузі психології.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні та практичні галузі. Їх класифікація 2. Прикладні галузі психології 3. Психотерапія
9	<p>Тема 9 Практична психологія</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Практична психологія. Її розвиток. 2. Професія практичного психолога та її особливості в різних сферах успільної практики 3. Психотехніка, її завдання та функції
10	<p>Тема 10 Паспорт спеціальності. Сфери і види діяльності професійного психолога</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.«Паспорт спеціальності». 2. Сфери діяльності практичного психолога 3. Психолог-дослідник і психолог-практик. 4. Виявлення норми у психології.
11	<p>Тема 11 Продовження теми «Паспорт спеціальності. Сфери і види діяльності професійного психолога»</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Основні види діяльності психологічної служби. 2. Просвітницько-пропагандистська і профілактична робота. 3. Психологічне консультування. 4. Психологічна корекція.
12	<p>Тема 12 Функції практичного психолога як суб'єкта психологічної роботи</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Комунікативна функція як особливий вид діяльності 2. Діагностична, дослідницька, інформаційна функції. 3. Конструктивно-проектна, навчально-методична, експертна. 4. Корекційно-розвиваюча, прогностична функції.
13	<p>Тема 13 Професійно етичні норми. Етичний кодекс психолога.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Особистість психолога. 2. Етичний кодекс психолога. 3. Конфіденційність та компетентність у роботі практичного психолога.
14	<p>Тема 14 Продовження теми «Професійно етичні норми. Етичний кодекс психолога»</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Професійно-етичні норми в роботі психолога. 2. Емпатія. Рівні і розвиток.
15	<p>Тема 15 Продовження теми «Професійно етичні норми. Етичний кодекс психолога»</p>

План групових занять (заочна форма) навчання):

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1 Психологія. Предмет вивчення психології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія як наука про психіку і психічні явища. 2. Предмет психології. 3. Походження і значення терміну психологія. Міф про Психею. 4. Психологія – наука про душу. 5. Психологія – наука про психіку. 6. Психологія – наука про свідомість, поведінку. Визначення психіки.
2	<p>Тема 2 Наукова та повсякденна психологія</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукове, повсякденне, художнє і релігійне пізнання. 2. Виникнення науки. 3. Перші експериментальні лабораторії; Вільгельм Вундт, Ланге і Бехтерев
3	<p>Тема 3 Методи психології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Метод – засіб організації діяльності. 2. Загальнонаукові та конкретнонаукові методи. 3. Основні методи психології. Принципи класифікації. 4. Організаційні методи. 5. Емпіричні методи. 6. Методи психологічної корекції: тренінг, аутотренінг, засоби терапевтичного впливу. Методи обробки даних.
4	<p>Тема 4 Основні психологічні школи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Криза у психологічній науці на початку 20 ст. 2. Гуманістична психологія 3. Когнітивна та генетична психологія
5	<p>Тема 5 Основні галузі психології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні та практичні галузі. Їх класифікація 2. Прикладні галузі психології 3. Психотерапія
6	<p>Тема 6 Основні галузі психології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні та практичні галузі. Їх класифікація 2. Прикладні галузі психології 3. Психотерапія
7	<p>Тема 7 Практична психологія</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Практична психологія. Її розвиток. 2. Професія практичного психолога та її особливості в різних сферах суспільної практики 3. Психотехніка, її завдання та функції
8	<p>Тема 8 Сфери і види діяльності професійного психолога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Паспорт спеціальності». 2. Сфери діяльності практичного психолога 3. Психолог-дослідник і психолог-практик. 4. Виявлення норми у психології.

4.3. Завдання для самостійної роботи

1. Підготовка до групових занять.
2. Підготовка до написання контрольних робіт.
3. Написання есе з теми «Особистість психолога».
4. Підготовка і презентація яскравих психологічних експериментів.
5. Пошук українських народних прислів'їв та приказок, їх психологічна інтерпретація.
6. Підготовка до контрольної роботи для заочної форми навчання.

1. Підготовка до групових занять. На групових заняттях викладач оцінює підготовлені здобувачами вищої освіти виступи, активність на занятті (відповіді на запитання, наведення прикладів з досвіду та обробленої літератури), вміння формулювати та відстоювати свої думки. Робота на груповому занятті оцінюється за наступними показниками:

- а) за наявність лекційного зошиту, наявність та якість відпрацювання в ньому конспектів за всіма заняттями змістового модулю;
- б) за підготовлену усну доповідь нараховується;
- в) за надання правильної усної (письмової) відповіді на поставлене запитання під час заняття, за доповнення.

2. Підготовка до написання контрольних робіт. Написання контрольної роботи є одним із засобів оцінки знань студентів. Контрольні роботи проводяться відповідно до завершення вивчення блоку дисципліни. Всього робочою програмою передбачено 2 контрольні роботи, кожна з яких має 2 варіанти завдань. Студенти отримують питання відповідно до варіанту і мають 40 хв. на розв'язання завдань. Кожне має свою бальну оцінку. В залежності від того, скільки питань розв'язав здобувач вищої освіти, таку бальну оцінку він отримує.

3. Написання есе з теми «Особистість психолога». Студент самостійно готує есе з наданої теми. Протягом семестру виконує завдання і може презентувати готову роботу на практичному занятті.

4. Підготовка і презентація яскравих психологічних експериментів.

За власним вибором студент обирає будь-який з відомих проведених експериментів і готує презентацію на 10-15 хвилин. Захист здійснюється на груповому занятті.

5. Пошук українських народних прислів'їв та приказок, їх психологічна інтерпретація.

За власним вибором студент самостійно обирає будь-який влучний народний вислів і намагається надати йому психологічну інтерпретацію.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Освітній процес повністю забезпечується «Вступ до спеціальності».

I. Технічні засоби навчання:

- 1) ноутбук;
- 2) проектор.

II. Програмне забезпечення: Power Point, Microsoft Excel, платформа дистанційного навчання Moodle.

5. Поточний контроль

5.1. Питання до контрольної роботи № 1.

1. Психологія – наука про душу
2. Психологія – наука про психіку та поведінку
3. Основи повсякденного пізнання
4. Основи наукового пізнання
5. Зв'язок психології з гуманітарними науками
6. Зв'язок психології з природничими науками
7. Метод експеримент
8. Метод спостереження
9. Біхевіоризм – наука про поведінку
10. Гештальтпсихологія

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність - 053 «Психологія»
Навчальна дисципліна – **Вступ до спеціальності**

Контрольна робота № 1.

Варіант № 1.

1. Психологія – наука про душу (1 б)
2. Основи повсякденного пізнання (1 б)
3. Зв'язок психології з гуманітарними науками (1 б)
4. Метод експеримент (1 б)
5. Біхевіоризм – наука про поведінку (1 б)

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність - 053 «Психологія»
Навчальна дисципліна – **Вступ до спеціальності**

Контрольна робота № 1.

Варіант № 2.

1. Психологія – наука про психіку та поведінку (1 б)
2. Основи наукового пізнання (1 б)
3. Зв'язок психології з природничими науками (1 б)
4. Метод спостереження (1 б)
5. Гештальтпсихологія (1 б)

5.2. Питання до контрольної роботи № 2.

1. Сфери діяльності практичного психолога. Психолог-дослідник
2. Сфери діяльності практичного психолога. Психолог-практик
3. Функції практичного психолога як суб'єкта психологічної роботи
4. Етичний кодекс психолога

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність - 053 «Психологія»

Навчальна дисципліна – **Вступ до спеціальності**

Контрольна робота № 2.

Варіант № 1.

1. Сфери діяльності практичного психолога. Психолог-дослідник (1)
2. Функції практичного психолога як суб'єкта психологічної роботи (2)
3. Етичний кодекс психолога (2)

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність - 053 «Психологія»

Навчальна дисципліна – **Соціальні та політичні конфлікти**

Контрольна робота № 2.

Варіант № 2.

1. Сфери діяльності практичного психолога. Психолог-практик (1)
2. Функції практичного психолога як суб'єкта психологічної роботи (2)
3. Етичний кодекс психолога (2)

6. Підсумковий контроль (іспит)

Питання до іспиту

1. Предмет і задачі психології. Людина, індивід особистість як об'єкт вивчення психології.
2. Зв'язок психології з іншими науками, що вивчають людину.
3. Місце психології в системі сучасних наук.
4. Класифікація психічних явищ: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості. їх ознаки та характеристики.
5. Основні вимоги до методів психологічних досліджень. їх класифікація, властивості і межі використання.
6. Метод спостереження: визначення, правила організації спостережень, проблема об'єктивності.
7. Бесіда, анкета, інтерв'ю, як способи отримання психологічної інформації. Умови використання
8. Метод тестів: поняття, види, вимоги до тестів, оцінка об'єктивності.
9. Експеримент як основний метод психології. Види психологічних експериментів. Вимоги до їх проведення.
10. Характеристика галузей сучасної психології.
11. Поняття про психіку. Психіка як властивість високоорганізованої живої матерії.
12. Основні функції психіки.
13. Походження і суть терміна "психологія"
14. Ідеалістичні та матеріалістичні уявлення античних філософів
15. Виділення психології у самостійну науку
16. "Наукове" та "побутове" психологічне знання
17. Місце психології в системі інших наук
18. Зв'язок психології з природничими науками
19. Зв'язок психології з гуманітарними науками
20. Наукові школи і напрямки у психології
21. Біхевіоризм та гештальтпсихологія
22. Психоаналіз
23. Принципи і методи психології
24. Організаційні методи психології
25. Емпіричні методи
26. Психологія як професія
27. Психотехніка як галузь психології
28. Галузі діяльності професійного психолога
29. Функції практичного психолога
30. Основні види діяльності психологічної служби
31. Вимоги до психолога. Емпатія
32. Етичний кодекс психолога. Професійно-етичні норми
33. Охарактеризуйте основний вид діяльності, мету діяльності, результат діяльності, основні джерела професійної активності практичного психолога.

34. Охарактеризуйте основний вид діяльності, мету діяльності, результат діяльності, основні джерела професійної активності прикладного психолога.
35. Охарактеризуйте основний вид діяльності, мету діяльності, результат діяльності, основні джерела професійної активності психолога теоретика.
36. Опишіть основні принципи Етичного кодексу психолога.
37. Охарактеризуйте цілі та форми просвітницької діяльності практичного психолога.
38. Охарактеризуйте особливості психодіагностичної діяльності практичного психолога.
39. Охарактеризуйте особливості психопрофілактичної діяльності практичного психолога.
40. Охарактеризуйте особливості психокорекційної діяльності практичного психолога.
41. Опишіть основні види психологічного консультування.
42. Опишіть основні етапи психодіагностичного дослідження.
43. Які форми профілактичної роботи застосовує практичний психолог в своїй роботі?
44. Охарактеризувати посадові обов'язки та вимоги до кваліфікації практичного психолога.
45. Охарактеризуйте основні професійні вміння практичного психолога.
46. Опишіть основні складові професійної придатності особистості практичного психолога.
47. Опишіть роль професійних спілок та асоціацій в роботі практичного психолога.
48. Опишіть специфіку роботи практичного психолога в організації малого бізнесу.
49. Опишіть специфіку роботи практичного психолога в психологічній службі системи освіти.
50. Які форми просвітницької роботи застосовує практичний психолог в своїй роботі?
51. Опишіть основні етапи процедури психодіагностичного обстеження.
52. Опишіть основні вимоги до місця проведення психологічного консультування.
53. Форми практичної роботи психолога (різновиди тренінгової роботи).
54. Основні сфери діяльності психолога.
55. Завдання психології в системі освіти.
56. Основні проблеми психології бізнесу-реклама та менеджмент.
57. Психологічна допомога в сім'ях в подоланні різних психологічних проблем.
58. Психологічна робота в медичній сфері.
59. Психологія праці і організаційна психологія, основні завдання.
60. Психологія в економіці.
61. Психологія в юридичній практиці.
62. Робота психолога в спорті.
63. Психологічне консультування як професійна діяльність психолога.
64. Оцінка ефективності діяльності психолога.

65. Важливі вимога до особистості психолога.
66. Основи організації роботи психолога.
67. Основні складові ефективної моделі психолога фахівця.
68. Індивідуальний стиль діяльності психолога.
69. Основні етапи розвитку психолога-професіонала.
70. Кризи професійного становлення.
71. Основні проблеми психології бізнесу-реклама та менеджмент.
72. Психологічна допомога в сім'ях в подоланні різних психологічних проблем.
73. Психологічна робота в медичній сфері.
74. Психологія праці і організаційна психологія, основні завдання.
75. Психологія в економіці.
76. Психологія в юридичній практиці.
77. Робота психолога в спорті.
78. Психологічне консультування як професійна діяльність психолога.
79. Оцінка ефективності діяльності психолога.
80. Важливі вимога до особистості психолога.
81. Основи організації роботи психолога.
82. Основні складові ефективної моделі психолога фахівця.
83. Індивідуальний стиль діяльності психолога.
84. Основні етапи розвитку психолога-професіонала.
85. Кризи професійного становлення.
86. Проблема професійних деструкцій в розвитку психолога.
87. Розвиваюча функція і її реалізація в роботі психолога (в навчальних закладах, сім'ї та інше).
88. Проблема саморозвитку психолога-професіонала.
89. Типи і рівні професійного життєвого і особистісного самовизначення психолога
90. Рівні організації можливостей які є у психолога-фахівця.

Чорноморський національний університет ім. Петра Могили

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 «Психологія»

Навчальна дисципліна – **ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

БІЛЕТ №1

1. Ідеалістичні та матеріалістичні уявлення античних філософів . «13 балів»
2. Зв'язок психології з іншими науками, що вивчають людину. «13 балів»
3. Психологія як професія. «14 балів»

Затверджено на засіданні кафедри психології. Протокол № 1 від «27» серпня 2020 року

Завідувач кафедри, професор

Лисенкова І. П.

Упорядник, доцент кафедри

Хоржевська І.М.

7. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Відповіді на групових заняттях	2	15	30
Написання есе з теми «Особистість психолога»	7	1	7
Написання контрольних робіт	5	2	10
Приклади і презентація яскравих психологічних експериментів	6	1	6
Пошук українських народних прислів'їв та приказок, їх психологічна інтерпретація	7	1	7
Загальна кількість балів			60
Іспит			40
Всього			100

Заочна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Відповіді на групових заняттях	5	4	20
Написання контрольної роботи	20	1	20
Написання есе з теми «Особистість психолога»	10	1	10
Приклади і презентація яскравих психологічних експериментів	10	1	10
Загальна кількість балів			60
Іспит			40
Всього			100

Денна форма

Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
1. Бали за відповіді на групових заняттях	
Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.	2
Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	1
2. Бали за написання есе з теми «Особистість психолога»	
Студент повністю розкрив запропоновані питання, дав визначення, що є емпатія, її прояви і рівні. Поміркував, у якій галузі хотів би себе реалізувати у майбутньому.	7
Студент частково розкрив запропоновані питання	5
Студент дав неповну відповідь на питання. Розкрив частково або не всі.	2
3. Бали за написання контрольних робіт	
Бальна оцінка, відображена на кожному питанні варіанту контрольної	
Повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне використання формул та проведення розрахунків.	максимальний бал за питання
Відповідь не повна, не містить аргументів, неправильне застосування формул та помилки у розрахунках.	Зниження оцінки
4. Бали за презентацію яскравих психологічних експериментів	
За власним вибором студент обирає будь-який з відомих проведених експериментів і готує презентацію	6
5. Бали за приклади і презентацію українських народних прислів'їв та приказок	
Студент знайшов 2 влучних народних вислів і намагався надати їм психологічну інтерпретацію	7
Студент знайшов 1 влучний народний вислів і намагався надати йому психологічну інтерпретацію	3

Заочна форма

Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
1. Бали за відповіді на групових заняттях	
Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.	5
Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	4
Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.	3
Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	2
Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.	1
2. Бали за написання контрольної роботи	
Оформлення роботи відповідає вимогам. Правильно підібрана методика для діагностики, дотримання вимог щодо характеристики та кількості вибірки, доречне використання формул, ведення точних розрахунків.	20
Оформлення роботи відповідає вимогам. Правильно підібрана методика для діагностики, недотримання вимог щодо характеристики та кількості вибірки, доречне використання формул, ведення точних розрахунків. незначні помилки у розрахунках.	19-17
Оформлення роботи має незначні порушення. Правильно підібрана методика для діагностики, недотримання вимог щодо характеристики та кількості вибірки, доречне використання формул, незначні помилки у розрахунках.	16-12
Оформлення роботи має неточності. Правильно підібрана методика для діагностики, дотримання вимог щодо характеристики та кількості вибірки, доречне використання формул, численні помилки у розрахунках.	11-8
Оформлення роботи не відповідає вимогам. Правильно підібрана методика для діагностики, дотримання вимог щодо характеристики та кількості вибірки, недоречне використання формул, помилки у розрахунках.	7-4
Оформлення роботи не відповідає вимогам. Правильно підібрана методика для діагностики, недотримання вимог щодо характеристики та кількості	3-2

вибірки, недоречне використання формул, помилки у розрахунках.	
Оформлення роботи не відповідає вимогам. Неправильно підібрана методика для діагностики, недотримання вимог щодо характеристики та кількості вибірки, недоречне використання формул, помилки у розрахунках.	1
3. Бали за написання есе з теми «Особистість психолога»	
Студент повністю розкрив запропоновані питання, дав визначення, що є емпатія, її прояви і рівні. Поміркував, у якій галузі хотів би себе реалізувати у майбутньому.	10
Студент частково розкрив запропоновані питання	6-4
Студент дав неповну відповідь на питання. Розкрив частково або не всі.	3-1
4. Бали за приклади і презентацію українських народних прислів'їв та приказок	
За власним вибором студент обирає будь-який з відомих проведених експериментів і готує презентацію	6

Оцінювання знань студента під час екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою, прийнятою у ЧНУ імені Петра Могили.

Оцінка **«Відмінно» - 90-100 балів** ставиться за умов, якщо студент дав лаконічні і ґрунтовні відповіді на всі запропоновані йому питання. Відповідь свідчить, що студент вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Студент уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані ситуації, посилаючись на джерела інформації. Студент розуміє значимість відповідних знань для особистого життя та для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами.

Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

Оцінка **«Добре» - 75-89 балів** ставиться за умов, якщо студент викладає відповідь на кожне питання логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів студент припускається незначних помилок. В той же час, студент не розуміє актуальності висвітлюваних питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

Оцінка **«Задовільно» - 60-74 балів** виставляється студенту в разі, якщо він не повністю розкрив питання, або не відповів на деякі з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалів курсу (знає лише певні теми). Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Студент не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальність проблеми для сьогодення. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце

суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання, або відсутні.

Оцінка «Незадовільно» - **21-60 балів** виставляється студенту в разі, коли кожне з питань висвітлено поверхнево, або не висвітленими залишаються більшість питань. В процесі висвітлення питань допущенні значні помилки, студент не знає, або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

8. Рекомендовані джерела інформації

8.1.Основна література

1. Бочелюк В.Й., Зарицька В.В. Психологія: вступ до спеціальності: Навч. посібник.-К.: Центр учбової літератури, 2017.
2. Савчин М.В., Гавриш З.С. Вступ до спеціальності: психолог, практичний психолог: Навч. посібник.- Івано-Франківськ: Місто НВ, 2007.
3. Дуткевич Т.В., Совицька О.В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник.- К.: Центр учбової літератури, 2016.
4. Єременко Л. В. Психологія: методичні вказівки для практичної роботи / Л. В. Єременко. -Мелітополь: ТДАТУ, 2017. -51 с
5. Єременко Л. В. Психологія і педагогіка: методичні вказівки для практичної роботи / Л. В. Єременко. -Мелітополь: ТДАТУ, 2017. -45 с.

8.2.Додаткова література

- 1.Варій М.Й. Загальна психологія. –2-ге вид., випр. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2014.
- 2.Максименко С. Д. Соловієнко В. О. Загальна психологія: Навч. посібник. К., 2010.
- 3.Максименко С.Д. Загальна психологія.2-ге вид. Вінниця: Нова Книга, 2014.
- 4.Москалець В.П. Психологія особистості. Київ.: Центр учбової літератури, 2013.
- 5.М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навч. посібник. –3-е вид., К.: Вища школа, 2014.
- 6.Трофімов Ю.Л., Рибалка В.В., Гончарук П.А. та ін.; Психологія: Підручник за ред. Ю. Л. Трофімова. К., 2009.
- 7.Пашукова Т. І., Допіра А. І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології /За ред. Т. І. Пашукової. К., 2010.
- 8.Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М.Психологія: схеми, опорні конспекти, методики: Навч. посібник К.: Ельга, Ніка Центр, 2005.
- 9.Винославська О.В., Бреусенко –Кузнецов О.А, Зливков В.Л. та інші. Психологія : Навч. посібник. К.: фірма «ІНКІОС», 2015.
- 10.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах. Навч. посібник. Київ.: 2014.
- 11.Дубравська Д.М. Основи психології: Навч. посібник. Львів: Світ, 2011.
- 12.Русинка І.І. Психологія : Навч. посібник К.: Знання, 20017.

13.Савчин М.В. Загальна психологія. Частина 1. Нвч. пос. Дрогобич. 2009. 372 с.

14.Бенеш Г. Психологія:dtv-Atlas: Довідник: переклад з німецької. –К.: Знання-Прес, 2007. –510 с.

15.Майерс Д. Психология: перевод с английского. –Мн.: ООО”Попури”, 2011. –848 с.

а. Інформаційні ресурси

<http://chitalka.info>

<http://pidruchniki.ws>

<http://studentam.net.ua/>